

Čís. 7984.

Zákon ze dne 23. června 1926, čís. 156 sb. z. a n., o pohledávkách ze závazků vzniklých bývalému Rakousku, bývalému Uhersku, bývalému mocnářství Rakousko-uherskému, říši Německé a německým státům.

»Akty« ve smyslu § 4 zák. rozumí se jen projevy a jednání učiněná s vědomím důležitosti věci a sledující přímo jen účel převzítí závazky uvedené v § 1 zák.

(Rozh. ze dne 20. dubna 1928, Rv I 1494/27.)

Žalující firma domáhala se na československém eráru úplaty za práce na letišti v Chebu. Žalovaný erár namítl najmě, že jde o závazek ze smlouvy vlády býv. mocnářství rakousko-uherského, z kteréhožto závazku není československý stát ničím povinován podle § 1 (2) zákona ze dne 23. června 1926, čís. 156 sb. z. a n. Procesní soud první stolice uznal podle žaloby mimo jiné z těchto důvodů: Soud vzal za prokázáno listinami co do pravosti uznanými, přípisem ministerstva národní obrany v Praze, odbor X. ze dne 5. března 1919, čís. 776, že toto ministerstvo Václavu H-ovi (žalobci) na jeho přípis ze dne 10. února 1919 odpovědělo, že, kdyby ministerstvo Čsl. republiky budovy H-em postavené k vlastní potřebě zabralo, budou jeho náklady ještě před zabráním materiálu ministerstvem hrazeny, o čemž bude včas zpraven. Přípisem ministerstva národní obrany v Praze — technický odbor — letecké oddělení ze dne 19. prosince 1919, že ministerstvo tímto přípisem nařídilo ústřední státní pokladně v Praze, by splnomocněnému zástupci žalujících firem byla vyplacena čtvrtá splátka na stavby provedené na letišti v Chebu, kolaudované dne 10. a 11. prosince 1919 ve výši 430.000 Kč. Přípisem vojenského zemského stavebního odd. pro Čechy při čsl. voj. velitelství pro Čechy v Praze ze dne 24. března 1920, oddělení sdělilo Václavu H-ovi, že veškerý elaborát kolaudační komise ohledně jeho staveb, skladišť na válečná letadla na letišti v Chebu bude zaslán k definitivnímu rozhodnutí a k schválení min. národní obrany a že teprve po tomto schválení bude možno H-ovi doplatek jeho účtu vyrovnati. Přípisem téhož oddělení ze dne 14. dubna 1920 oddělení sdělilo H-ovi, že celé vyúčtování za práce jím provedené na letišti v Chebu bylo tím oddělení zasláno ke schválení min. nár. obrany IV-16 (odd. stavební) a že jakmile bude celý vyúčtovací elaborát ministerstvem schválen, bude možno nedoplatek vyrovnati. Konečně přípisem téhož oddělení H-ovi ze dne 5. října 1920 sděleno, že předložilo ministerstvu národní obrany IV odbor 16 odděl. elaborát a kolaudační protokol sepsaný na letišti v Chebu, sepsaný dne 10. a 11. listopadu 1919 a že ministerstvo rozhodlo přípisem ze dne 8. září 1920, že schvaluje vyúčtované částky pokud se týče drahotní přídavek a že vyplacení H-em požadované splátky ve výši 200.000 Kč může býti uskutečněno až po schválení rozpočtového dodatku na rok 1920, v němž jest za tím účelem zařazena příslušná položka a že pouze placení položek tři, čtyři a pět účtu ze dne 12. prosince 1919 ministerstvo zamítlo vzhledem k mírové smlouvě s republikou Rakouskou, pokud se týče vyhra-

dílo si honorování ode dne podepsání této mírové smlouvy. Podle názoru soudu v těchto prohlášeních orgánů čsl. státu dlužno spatřovati akty, kterými čsl. stát bere výslovně na sebe splnění závazků uvedených v přípisech, a jest proto soud toho názoru, že jde v tomto případě o samostatný závazek čsl. státu, vzniklý na základě skutečností nastavších po 28. říjnu 1918 a že tedy podle ustanovení § 4 zákona ze dne 23. června 1926, čís. 156 sb. z. a n. nelze na tyto závazky vztahovati ustanovení § 1 (2) toho zákona, to tím méně, an čsl. stát, jak jest nesporno, na pohledávku strany žalující ze stavby hangarů a opravení letiště v Chebu již zaplatil 430.000 Kč a letiště, jak jest též nesporno, se všemi budovami, jak se tam nalézají, užívá. O d v o l a c í s o u d napadený rozsudek potvrdil.

N e j v y š š í s o u d žalobu zamítl.

D ů v o d y:

Z dovolacích důvodů § 503 čís. 2, 3, 4 c. ř. s. oprávněn je důvod nesprávného právního posouzení věci, a není proto třeba zabývati se dalšími důvody. Právní posouzení věci spočívá v rozhodnutí, že žalovaný stát vzal výslovně na sebe splnění závazku k zaplacení zažalované částky jakožto závazku vzniklého bývalému Rakousku, po případě bývalé monarchii rakousko-uherské. Aktem podle § 4. zákona čís. 156/26 není, že čsl. stát převzal po převratu letiště s budovami zřízenými na něm žalující stranou, a že ho užívá, neboť činu tomu nedostává se náležitosti výslovného projevu. Jde jediné o výklad listin, jež odvolací soud správně označil právním posouzením. Z obsahu listin těch bylo dovoditi, zda lze je pokládati ve smyslu § 4 zák. 156/26 za akty, jimiž čsl. stát vzal výslovně na sebe plnění závazků uvedených v § 1. téhož zákona (v tomto případě zaplacení zažalované částky). Věc bylo posouditi jen podle tohoto zákona, jenž za sporu nabyl účinnosti. Zákonodárce uznal akty za právní důvod vedle zákonů, klade je jim tudíž co do právního účinku na roveň. Z toho, jakož i z volby slova akty nutno usouditi, že zákonodárce má jako akty na mysli jen projevy a jednání učiněné s vědomím důležitosti věci a sledující přímo jen účel převzítí závazky uvedené v § 1. Též požadavek výslovnosti je důkazem úmyslu zákonodárcova, by jednání nebo projev dály se ve formě přizpůsobené důležitosti věci, by nemohly vzniknouti pochybnosti o jiném úmyslu jednajícího nebo projevuícího orgánu. Této náležitosti nedostává se listinám. Dopisy vojenského zemského stavebního oddělení ze dne 24. března a 14. dubna 1920 jsou sděleními podřízeného úřadu a nelze je již proto uznati za projev, zavazující čsl. stát. Poukaz 430.000 Kč zařízený dopisem ministerstva národní obrany ze dne 19. prosince 1919, není výslovným uznáním zažalované pohledávky jakožto neuhrazeného zbytku pohledávky žalobcovy, ježto není o něm v dopise tom zmínky. Dopis ministerstva N. O. ze dne 5. března 1919, není aktem ve smyslu § 4. zákona čís. 156/26 již proto, že uhrazení nákladu bylo závislým na zabrání budov a na dalším zpravení o tom. Dopis ten psán byl v prvním pololetí po převratu, kdy nástupnické poměry Čsl. státu nebyly ujasněny, tím méně upraveny, byl odpovědí na dopis žalující strany, a obsa-

huje především sdělení, že upravené účty budou zaslány do Vídně likvidujícímu ministerstvu k zaplacení. Z toho jest patrné, že šlo jen o sdělení učiněné za předpokladu, že čsl. stát bude povinen hraditi náklady spojené s převzatým dílem. Že ministerstvo Národní Obrany pomýšlelo na jinou možnost a přes to chtělo zavázati čsl. stát k plnění, nelze vůbec předpokládati, neboť není pro to příčiny. Rozhodnutí ministerstva Národní Obrany ze dne 18. září 1920, sdělené žalující straně dopisem vojenského zemského oddělení ze dne 5. října 1920 jest jediné vyřízením kolaudačního protokolu a uznáním výše pohledávky žalobcovy za provedené dílo, nezávazným prohlášením, že čsl. stát zaplatí tuto pohledávku. Nezáleží ani na tom, že byla vyslovena podmíněná možnost výplaty požadované splátky 200.000 K (ne Kč), neboť ani z toho nelze dovoditi přímý bezvýhradný úmysl převzítí závazek sjednaný dřívějším státem bez ohledu na budoucí úpravu poměrů, k níž došlo posléze zákonem čís. 156/26. Jde zase jen o pouhé sdělení a o prozatímní úpravu nevyřízené věci. Nebyly proto prokázány základní náležitosti sporného nároku, t. j. akt ve smyslu § 4. zákona čís. 156/26. Odvolací soud užil v napadeném rozsudku obrátů obsažených v plenárním usnesení čís. 4787 sb. n. s., v tomto však bylo uvažováno jen o možnosti uplatnění nároků těch sporem, nikoli o jich oprávnění. Toto lze posouditi jen podle zákona čís. 156/26.

Čís. 7985.

Nezdatnost zřízencovu (§ 1315 obč. zák.) dlužno spatřovati v tom, že vzav s sebou psa do holírny, sňal mu tam náhubek a nedržel ho na šňůře.

Chovatelem zvířete (§ 1320 obč. zák.) jest, kdo je má u sebe po nějakou dobu, vykonává k němu práva, jež plynou z jeho skutečného chování a rozhoduje při tom i o způsobu, jak má býti zvíře opatřeno z důvodu veřejné bezpečnosti. Chovatel zvířete nemusí býti jeho vlastníkem.

(Rozh. ze dne 20. dubna 1928, Rv I 1553/27.)

Žalobce byl pokousán psem žalovaného, jež přivedla kuchařka žalovaného do žalobcovy holírny. Procesní soud první stolice uznal žalobní nárok na odškodnění třemi čtvrtinami po právu, odvolací soud nevyhověl odvolání ani té ani oné strany.

Nejvyšší soud odmítl dovolání žalobcovo, dovolání žalovaného nevyhověl. V tomto směru uvedl v

důvodech:

Žalovaný napadá rozsudek odvolacího soudu z dovolacích důvodů podle § 503 čís. 2, 3, 4 c. ř. s., jež provádí společně, a snaží se v do-